

LILLE-STRØMSBU BARNEHAGE

ÅRSPLAN 2025-2027

Innholdsfortegnelse

Lille-Strømsbu barnehage ANS	3
Ansatte:	3
Kontaktinformasjon:	3
Informasjon om vår barnehagevirksomhet.....	4-5
Noen praktiske opplysninger:	4
Planleggingsdager	4
Klær og utstyr til barnet:.....	5
Hva er kjernetid?.....	5
Dagsrytmen:.....	5
Fokusområder.....	6-11
Fokusområdet « Lek».....	6
Rommet som "den 3 pedagog"	7-8
Fagområde «Kommunikasjon, språk og tekst».....	8-11
Snakkepakken.....	9
Bravo-lek.....	9
Bøker og høytlesing.....	10
Fagområde «Kropp, bevegelse, mat og helse»	12-18
Naturopdraget med Kåre Kråke	14
Syngende barnehage – musikk fra livets begynnelse:	15
Fra jord til bord og Matjungelen	16-17
Temaarbeid "Jeg vet" og "Kroppen er min"	18-19
Psykososialt barnehagemiljø – for barna og personalet.....	20-23
Kompetanseheving	24
Andre fagområder fra rammeplanen	25-26
Bursdagsfeiring og andre markeringer	26
Barnehagens hjemmeside og kommunikasjonskanaler	27
Samtykke og personvern	28
HMS-system	28
Hygiene og sykdom.....	28-29
Rammeplanens formål, innhold og vår praksis	30-33
Barnehagens verdigrunnlag	30
Samarbeid med hjemmet	31
Barns medvirkning.....	32
Tilvenningsperioden og fordelene med små barnehager.....	33-35
Overgang skole-barnehage.....	36
Omsorg, lek, læring og danning i vår praksis.....	37-39
Omsorg	37
Lek.....	37
Læring.....	38
Danning.....	38
Progresjon, vurdering og dokumentasjon.....	39
Avslutning.....	40

Lille-Strømsbu barnehage ANS

Lille-Strømsbu er en privat barnehage som eies og drives av Jarl Eirik Aanby. Barnehagen har et godkjent oppholds inneareal på 79 kvm, og et fantastisk uteareal på hele 2500 kvm. Her er det godkjent for 24 barn, hvor antall barn varierer på hvor mange små (under 3 år) og store barn (over 3 år) det er.

Barnehagen ligger sentralt til i et rolig og støyfritt område like bak Strømmen oppvekstsenter. Vi er heldige som har Åsbieskogen med flotte turløyper i naturskjønne omgivelser og Bie-jordene bare et steinkast unna. Lavvoen til skolen og naturområdet på «Storeheia» ligger kun noen få minutters gange fra barnehagen, og rett på andre siden av veien for gjerdet vårt har vi vår egen «Lilleheia».

Lille-Strømsbu barnehage har også et stort flott uteområde hvor barna kan utfolde seg i variert lek hele året. Her er det frodig med masse mykt gress for små barneføtter, bærbusker, frukttrær, grønnsakhage, grillhytte, asfaltert sykkelbane med veimerking, stor sandkasse, Elias-båt, sklier og runser, og mye mer som stimulerer til fysisk aktivitet. Inne har vi to etasjer med mange rom som er delt inn i ulike lekesoner og lekemiljø-tema tilrettelagt for små og store barn.

I tillegg til fast turdag og ulike aktiviteter i barnehagen, så deltar vi hvert år på ulike kulturelle arrangement og andre opplevelser i byen og nærmiljøet. Les mer på vår hjemmeside:

www.lille-stromsbu.barnehage.no og vår Facebookside: Lille-Strømsbu barnehage

Ansatte:

- Katrine Bøe -
Styrer/Pedagogisk leder (100%)
- Susan Schikora – Barnehagelærer
(20%)
- Natalie Renée Ødegård – Barne og
ungdomsarbeider (80%)
- Tone Haglund -
Pedagogisk medarbeider (60%)
- Stian Gryting Andersen –
Pedagogisk medarbeider (80%)

- Torjus Knutsen og Veronica Eskedal –
faste ringevikarer

Kontaktinformasjon:

Adresse: Eikeliveien 14, 4839 Arendal
Mobil: 90062968
E-post: lillestromsbu@hotmail.no

Informasjon om vår barnehagevirksomhet

Noen praktiske opplysninger:

- Åpningstid 07.00-16.30.
- Kjernetiden vår er fra 9.30-14.00.
- Fullkostbarnehage. Vi serverer 2 måltider om dagen, i tillegg til frukt, grønnsaker og melk. Variert varmmat 2 dager i uken og hjemmebakket brød hver dag.
- Barna må ha med egen hvis de skal spise frokost i barnehagen, og vannflaske.
- Barnehagen må ha beskjed dersom andre enn foreldrene henter barnet i barnehagen.
- Det blir levert ut månedsplan hver mnd.
- Barnehagen har 5-8 planleggingsdager i året.
- Fotografen kommer en gang i året for å ta enkeltbilder, søskenbilder og gruppebilder av alle barna og ansatte.
- Vi bruker kommunikasjonsappen Kidplan fra PBL Mentor.
- Felles Foreldremøte i September og individuelle foreldresamtaler i løpet av høsten og våren. Overgangsmøte ifm. skolestart om våren.
- Vi har godt samarbeid med Strømmen skole og barnehager i nærområdet. Faste treff med førskolebarn som skal begynne på samme skole, og besøk i gymsalen på Strømmen skole. Vi får også besøk av andre små barnehager hos oss med jevne mellomrom.
- Vi har innimellom elever/studenter, spesialpedagoger eller andre fra ulike instanser hos oss i perioder. Dette blir foreldrene alltid informert om.
- Personalet deltar jevnlig på førstehjelpskurs og livredningskurs, og annen relevant kompetanseheving og kurs.
- Barnehagen holder stengt på julaften og nyttårsaften. Lille julaften og onsdag før skjærtorsdag stenger vi kl.12.00. Barnehagen holder åpent mellom jul og nyttår, og dagene før påske, dersom det er 3 eller flere barn.
- Barnehagen har stengt 4 uker om sommeren, uke 28-31.

Planleggingsdager

På alle planleggingsdager er barnehagen stengt. Vi prøver å følge skoleruta så langt det lar seg gjøre, men noen dager vil komme utenom pga. kurs, etc. Planleggingsdagene brukes bla. på kursing, kompetanseutvikling og planlegging av pedagogisk opplegg, tema, osv. i barnehagen. Vi bruker tiden på å reflektere over egen praksis, og det pedagogiske arbeidet ut i fra barnas utvikling, trivsel og tilrettelegger ift. barnas beste. Endringer i det fysiske leke og læringsmiljøet ute og inne i barnehagen bruker vi også mye av tiden på. Dato og info om når vi har planleggingsdager vil stå oppført på månedsplanene, på tavla i gangen og på barnehagens hjemmesider. Påminnelse blir sendt ut i god tid. Det er vanlig å ha 5-8 planleggingsdager i løpet av et barnehageår.

Noen dager er alltid faste planleggingsdager: Første mandag etter sommerferie (mandag i uke 32) og første mandag etter jul/nyttår.

Klær og utstyr til barnet:

Dette ønsker vi å ha tilgjengelig i barnehagen til enhver tid.

Husk å merke alt tøy, sko og annet utstyr!

Hele året:	Vår/sommer:	Høst/vinter:	Annet/evt.:
▪ Sko ▪ Støvler ▪ Regntøy ▪ Regnvotter ▪ Jakke ▪ Gensere ▪ Bukser ▪ Sokker ▪ Truser ▪ Body/T-skjorte	▪ Caps/solhatt ▪ Shorts ▪ Body/t-skjorte ▪ Sandaler ▪ Badetøy ▪ Badehåndkle	▪ Strømpebukse ▪ Ull sett ▪ Fleece sett ▪ Hals ▪ Lue ▪ pannebånd ▪ Ullsokker ▪ Dress ▪ Vintersko ▪ Votter	▪ Flaske ▪ Sekk ▪ Smokk/sutt og eventuelt kosefille ▪ Vinter sovepose ▪ Vår sovepose ▪ Bleier ▪ Solkrem/kuldekrem

Hva er kjernetid?

Kjernetid er mellom kl. 09.30-14.00. I denne tiden drar vi på turer og holder på med planlagte aktiviteter. Vi ønsker at barna skal være levert innen kl.09.30, slik at de får være med på alle aktivitetene vi har for dagen. Det kan være lurt å levere barna litt før kjernetid starter slik at de kan leke litt før vi går i gang med dagens aktiviteter. Er det grunner til at dere en dag ikke kan komme i tide, eller trenger og hente barnet tidligere, så er det fint om dere gir beskjed.

Dagsrytmen:

- 07.00/07.15 Barnehagen åpner
- Ca. 08.30 Frokost er ferdig
- 08.30 Lek inne eller ute
- 09.30 Tur/Aktivitet/Grupper (kjernetid starter)
- Ca. 10.15/10.30 Samling
- Ca. 10.30/10.45 måltid
- 11.00-14.00 Sovetid for de som trenger (avtales med foreldrene)
- 11.30-13.30 Utelek
- Ca. 13.30/13.45 måltid + frukt/grønnsaker (kjernetid slutter)
- 14.30 Lek inne eller ute
- 16.30 Barnehagen stenger

Fokusområder

I vårt pedagogiske arbeid med planlegging og tilrettelegging er det barnehageloven og rammeplanen for barnehagen som først og fremst er våre verktøy. Vi følger lover og retningslinjer gitt av kunnskapsdepartementet. Med rammeplanens formål og innhold som ligger i bunn, står hver barnehage fritt til å velge hvordan de legger opp dagene. Turer, aktiviteter, planlagte og ikke-planlagte pedagogiske opplegg, osv. Vi jobber selvfølgelig med alle punktene beskrevet i Rammeplanen, men vi har valgt å ha hovedfokus på disse:

- **Lek**
- **Fagområde «Kommunikasjon, språk og tekst»**
- **Fagområde «Kropp, bevegelse, mat og helse»**

Fokusområdet: Lek

At barn skal få være barn og at leken skal ha en sentral plass i barnehagen er veldig viktig for oss, og gjenspeiles også i det som står i rammeplanen;

«Leken skal ha en sentral plass i barnehagen, og lekens egenverdi skal anerkjennes. Barnehagen skal gi gode vilkår for lek, vennskap og barnas egen kultur. Leken skal være en arena for barnas utvikling og læring, og for sosial og språklig samhandling». (Rammeplanen 2017, s.20)

Barna lærer av hverandre gjennom leken. De lærer seg «koder» og utvikler gode ferdigheter i sosialt samspill med andre barn. De små barna lærer av de store barna. Barna bruker hele kroppen og alle sansene når de leker, og det er som den kjente pedagogen John Dewey sier; «*Learning by doing*». Barna lærer gjennom å gjøre noe, og det mest naturlige for små barn å gjøre er å leke!

Vi vil tilrettelegge for mye sansestimulerende lek der barna aktivt skal få bruke sine fem hovedsanser - se, høre, føle, lukte og smake. Det finnes mange ulike «typer» lek som f.eks. konstruksjonslek og regellek, men det er rolleleken som vi ser på som den viktigste leken ift. det å knytte vennskap, relasjonsbygging, felleskap og samspill i barnehagen.

Rommet som «den 3 pedagog» og tilrettelegging for et inspirerende lekemiljø har vi mye fokus på, og vi «ommøblerer» med jevne mellomrom de ulike rommene i barnehagen med ulike møbler, materialer, bilder etc. på vegger og tak og leker og utstyr som er tilgjengelige for barna.

Vi som voksne skal være gode rollemodeller, engasjerte og aktive deltakere i leken og som støtte i barnas utforskertrang og lærelyst.

Ofte får man høre av barna at «*i dag har jeg bare lekt...*», men det har skjedd mye i leken som barna ikke setter ord på. Vi har illustrert Kari Papes «leke-sol» som viser hvor stor betydning leken har for barnas utvikling, læring og danning.

Fagområde «Kommunikasjon, språk og tekst»

Gjennom dette fagområde vil vi jobbe med ulike verktøy i **språklek**. Vi deler oss mye i grupper for å tilrettelegge best mulig for små (0-3 år) og store barn (3-6 år).

I språkleken skal blant annet «*barnehagen bidra til at barna møter et mangfold av eventyr, fortellinger, sagn og uttrykksformer. Og opplever spenning og glede ved høytlesing, fortelling, sang og samtale*». (Rammeplanen 2017, s.48)

Vi tar i bruk mange ulike arbeidsmetoder for å gjøre språkleken gøy og motiverende for barna. Her utdyper vi noen av verktøyene vi tar i bruk: Snakkepakken, Bravo-lek og bøker og høytlesing.

Snakkepakken er et av verktøyene vi bruker mye. Snakkepakken inneholder bla. mange ulike eventyr og fortellinger hvor vi bruker figurer og andre konkrete i formidlingen. Innlevelse og stemmebruk, samt scenografi er viktige virkemidler i formidlingen og skaper stemning og spenning. Flere av de voksne i barnehagen er gode på å lage skuespill og bruke hverandre i formidlingen av eventyr og ulike tema.

<https://www.snakkepakken.no/>

I løpet av barnehageåret har vi gjerne ulike tema basert på kjente eventyr, bøker, sanger, etc. og ofte lager vi små skuespill for barna der barna både får være publikum og skuespillere. På sommeravslutningen har barna gjerne øvet inn et skuespill som de framfører for foreldrene.

For å skape ekstra magisk stemning ved eventyrsamling, sang og musikk – i tillegg til lek og utkledding – har vi laget vår egen lille teaterscene i barnehagen!

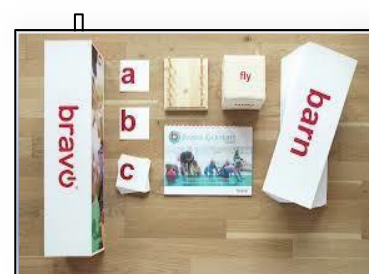
Bravo-lek er også et verktøy vi bruker fast i barnehagen, særlig med de yngste barna (0-3).

Det startet med at vi på høsten 2018 var så heldige å bli plukket ut som 1 av 10 barnehager i Aust og Vest-Agder som fikk være med på et språksatsningsprosjekt gjennom bruk av Bravo-leken. Hele personalet har vært på to kurskvelder for å lære hvordan man bruker dette verktøyet. Det var en spesialpedagog som utviklet Bravo-leken gjennom selskapet Intempo as i 2009.

En Bravo-runde er delt inn i tre-fire ulike stasjoner hvor barna veksler mellom å sitte i ro å lytte, se, føle, smake eller lukte ulike

ting, og flytte seg i rommene til neste stasjon ved å gjøre noen fysiske øvelser. Vi bruker kort med ulike ord og bilder og knytter inn konkrete, lyder, smaker osv.

Vi tar også med oss konkrete og bildekort med på tur, og spontane aktiviteter. Les gjerne mer om Bravo-leken på <https://www.bravoleken.no/>

Språkspill, lydbok/lytteøvelser, rim og regler, sang, samlingsstunder med ulike tema, osv. er aktiviteter barna også er med på som stimulerer språket. Vi har ulike tema ift. barnas interesser, årstider, fortellinger, barnehagens fokusområder, etc.

I tillegg til å bruke ulike språklek-verktøy er vår bevissthet rundt betydningen av de daglige samtalene vi har med barna hver dag, utrolig viktig med tanke på språkstimulering. Hva ser vi i garderoben, på badet, ved matbordet, osv. Gjentakelser på gjentakelser av ulike begreper behøver barna for å hjelpe med å lære og utvikle språket.

Bøker og høytlesing.

Lesing er noe vi har stort fokus på. Bøker med ulike tema for både små og store barn har vi tilgjengelig i alle rom i barnehagen. Vi tar også med oss bøker ut og på tur.

Høytlesing gir barn rike språklige, kognitive, emosjonelle og sosiale fordeler som følger dem gjennom hele livet. Den siste tiden har det vært mye fokus på bøker og andre ressurser med Babblarna og de første lydene barn lærer seg.

Språkutvikling

- Utvider ordforråd ved at barna møter nye begreper og uttrykk.
- Styrker setningsstrukturforståelsen gjennom gjenkjennelse av språkrytme og grammatikk.
- Forbedrer uttale og lydgykjenkjenning når leserøvelsen følges av samtale om tekstens innhold.

Kognitiv utvikling

- Øker konsentrasjons- og oppmerksomhetsevnen når barnet følger med på handlingen.
- Trener hukommelsen ved at barn husker karakterer, handlingstråder og detaljer fra boka.
- Fremmer problemløsning når barn tenker over karakterenes utfordringer og mulige utfall.

Sosio-emosjonell utvikling

- Styrker empati ved å sette seg inn i andres tanker og følelser gjennom fortellinger.
- Bidrar til emosjonell regulering når barn lærer å gjenkjenne og navngi egne og andres følelser.
- Trygger barnets selvtillit når de opplever mestring ved å forstå og gjenfortelle historier.

Relasjonsbygging

- Skaper nærhet og tillit gjennom felles opplevelse og fysisk kontakt under lesestunden.
- Gir rom for dialog og spørsmål som styrker barn-voksen-kommunikasjon.
- Blir en trygg ramme som kan gjentas daglig for stabilitet og ritualisering.

Fantasi og kreativitet

- Stimulerer visuell forestillingsevne når barnet maler bilder i hodet av det som leses.
- Inspirerer til egne historier og rollelek basert på karakterer og situasjoner.
- Åpner for kulturell og historisk innføring når fortellinger beskriver andre tider og steder.

Fagområde «Kropp, bevegelse, mat og helse»

Under dette fagområdet i Rammeplanen står det bla. at barnehagen skal bidra til at barna;

- *Opplever trivsel, glede og mestring ved allsidige bevegelseserfaringer, inne og ute, året rundt.*
- *Blir kjent med egne behov, får kjennskap til menneskekroppen og utvikler gode vaner for hygiene og et variert kosthold.*
- *Videreutvikler motoriske ferdigheter, kroppsbeherskelse, koordinasjon og fysiske egenskaper.*
- *Blir trygge på egen kropp, får en positiv oppfatning av seg selv og blir kjent med egne følelser.*
- *Setter grenser for egen kropp og respekterer andres grenser.*
- *Får innsikt i matens opprinnelse, produksjon av matvarer og veien fra mat til måltid. (Rammeplanen 2017, s.49-50)*

Barna skal få sanse, oppleve, leke, lære og skape med kroppen som utgangspunkt sier også rammeplanen under dette fagområde.

Vi er heldige som har flere rom og bla. vårt eget «Tumlerom» inne i barnehagen. Her får barna utfoldet og utfordret seg med ulike motoriske ferdigheter. Barna får bruke ulike redskaper og verktøy som sag, hammer og spiker, osv. og det er stort å se mestringsfølelsen hos barna når de mestrer noe nytt for første gang!

Det blir ofte planlagte og spontane turer i skogen, og vi utforsker «Lilleheia» vår og «Storeheia». Vi bruker nærmiljøet rundt barnehagen og Åsbieskogen. Grillhytta vår blir også mye brukt hele året til samlinger, bålmat og kos.

Uteområdet i barnehagen er kjempe stort. Her har vi god plass til å både løpe og klatre. Gjennom å ferdes i ulike terreng tilegner barn gode motoriske ferdigheter. De får undersøke, undre seg og utløp for sin nysgjerrighet. Vi i barnehagen er opptatt av at barna skal bli glad i naturen, ta vare på den og trives ute.

Barna får erfare lek ute i alle årstider med ulikt vær, temperatur, klær, osv. Vi er heldige som har mye skog og mark i variert terreng, og det er fantastisk å se når barna kjenner mestringsfølelse etter f.eks å ha klatret opp på en liten topp helt på egenhånd!

I tillegg til turer i nærmiljøet og skogen drar vi også på litt lengre turer hvor vi benytter oss av buss eller bil. Vi drar bla. på strandturer, bondegårdsbesøk, tur til byen og biblioteket, lekeland, KUBEN museum, og besøker andre små barnehager i Arendal.

«Personalet skal gi barna tilgang til varierte og utfordrende bevegelsesmiljøer, sanseopplevelser og kroppslig lek ute og inne, i og utenfor barnehageområdet.»

(Rammeplanen 2017, s.50)

Naturoppdraget med «Kåre Kråke».

Høsten 2024 begynte vi å jobbe med Naturoppdraget og maskoten «Kåre Kråke».

Hva gjør vi i naturoppdraget?

I Naturoppdraget får barnehagebarn oppleve naturglede i nærmiljøet. Barn og voksne går på tur sammen og utforsker, oppdager, sanser, leker og lager gjennom oppdrag og aktiviteter i nærmiljøet. Det er Kåre Kråke som gir oppdrag til barna. Han er en nysgjerrig og vitebegjærlig fugl som gir barna oppgaver og stiller mange undrende spørsmål.

Kan dere hjelpe Kåre Kråke med å finne svar sammen?

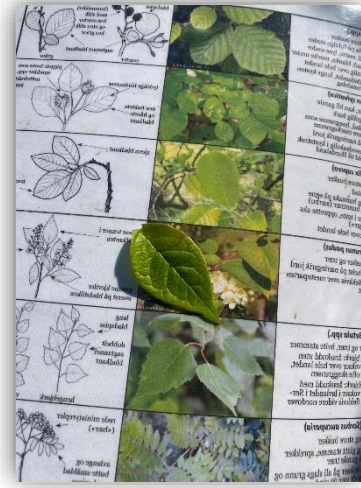
Naturoppdraget dekker mange av områdene i Rammeplanen for barnehager.

Kråke er valgt som maskot i Naturoppdraget da denne smarte fuglen finnes over hele Norge og er kjent for de fleste barnehagebarn.

I vår barnehage har vi en egen Kåre Kråke (bamse) som er med på tur for å hjelpe å løse oppdragene. Vi har blant annet funnet ulike typer blader, småkryp, steiner, osv. sammen med Kåre Kråke.

I tillegg har vi valgt oss ut et stort løvtre i nærområdet som vi følger med på gjennom alle årstidene, og undrer oss sammen over endringene som skjer med treet «vårt» i løpet av året.

Les gjerne mer om Naturoppdraget på; <https://www.naturoppdraget.no/nb>

Syngende barnehage – musikk fra livets begynnelse:

Vi bruker mye sang, musikk, sanse og bevegelsesleker i løpet av barnehagehverdagen. Her får barna brukt kroppen, språket og sansene aktivt i felleskap hvor de har det gøy sammen! I 2020 ble vi medlem av Syngende barnehager. Ved å være medlem der får vi tilgang til nye og gamle sanger, bevegelsesleker med sang og rim, og tips til kreative samlingsstunder. Personalet har deltatt på kurs med fagfolk fra «Musikk fra livets begynnelse».

<https://www.musikkfralivetsbegynnelse.no/syngende-barnehage>

«Fra jord til bord»

I barnehagen er vi så heldige som har vår egen kjøkkenhage, bærbusker og frukttrær. Grønnsakene fra hagen vår, bruker vi i matlaging i barnehagen. Hvert år setter vi poteter og sår gulrøtter, og så har vi som regel små agurker, tomater og litt andre grønnsaker som vi prøver oss fram på å dyrke. Matlaging skal være en sosial aktivitet, og de barna som ønsker det får delta på matlagingen.

I vår barnehage serverer vi varm lunsj to dager i uken, de andre dagene har vi hjemmebakket brød og knekkebrød med variert sunt pålegg, grønnsaker og melk.

Vi har fokus på variert og sunn mat, og har som mål å ha en fiskerett i uka hvor vi bruker en del av oppskriftene vi fikk etter Fiskesprell-kurs.

Vi håper vårt fokus på variert mat med varierte råvarer kan være med på å påvirke barn og foreldre i deres valg av mat og måltider hjemme.

I samfunnet vi lever i får barn og voksne i seg altfor mye ultraprossesert mat som ikke er bra for helse og utvikling, og i barnehagen må vi gå foran som gode rollemodeller i valgene vi tar rundt mat og måltider for barn og voksne.

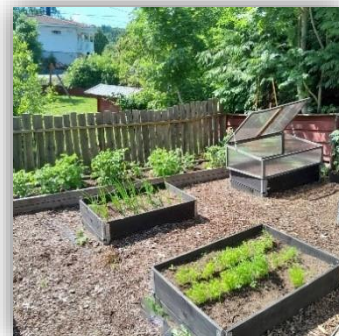
Matjungelen

I løpet av barnehageåret 2025-2027 skal vi ta i bruk nye oppskrifter, verktøy og ressurser fra Matjungelen. Dette er en side utviklet av *Folkelig og nasjonalt senter for mat, helse og fysisk aktivitet* på bestilling fra Helsedirektoratet, og er gratis for alle barnehager, skoler og sfo.

<https://barnehage.matjungelen.no/>

«Personalet skal legge til rette for at måltider og matlaging bidrar til måltids glede, deltagelse, samtaler og fellesskapsfølelse hos barna.» (Rammeplanen 2017, s.49)

«Barnehagen skal være en arena for daglig fysisk aktivitet og fremme barnas bevegelsesglede og motoriske utvikling. Måltider og matlaging i barnehagen skal gi barna et grunnlag for å utvikle matglede og sunne helsevaner» (Rammeplanen 2017, s. 11).

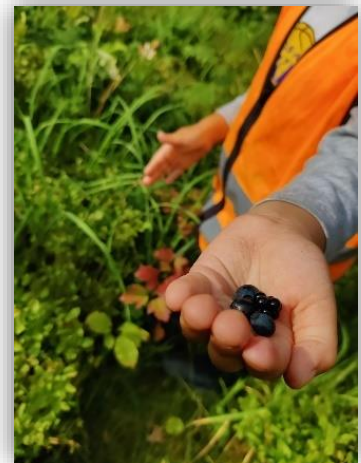

Vi snakker med barna om hvor maten kommer fra, og de får selv delta på å så frø, plante og pleie og vanne i grønnsakshagen. Vi har blant annet poteter, gulerøtter, tomater, agurk, og rabarbra, og prøver oss fram med litt andre grønnsaker innimellom som bla. løk, rødbeter, brokkoli, etc. Alle følger spente med på utviklingen, og på høsten er de barna som vil med på innhøstingen.

I tillegg har vi epler, rips bær busker, plommer og moreller som vi plukker hele sommeren og høst.

Vi er også så heldige som får lov til å plukke rips, plommer og epler hos naboer og venner i nærmiljøet. Hver høst drar vi på tur til Tromøya for å plukke mais.

Til høstfesten i oktober lager vi lapskaus, saft og syltetøy av bær, frukt og grønnsaker som vi har plukket gjennom høsten.

Temaarbeid med «Jeg vet» og «Kroppen er min»:

Et av våre mål for barna er at de skal bli trygge på seg selv, og godta og like seg selv akkurat slik som de er!

«Du er god nok»! Styrke deres selvfølelse og selvtillit. De skal få støtte til å kjenne på og uttrykke egne følelser og grenser, og respektere andres. Kroppen er deres, og de skal få bestemme over seg selv og gi uttrykk for sine behov. Kanskje de f.eks vil ha en pause fra leken en liten stund, kanskje de vil ha en klem eller ikke ha en klem, sitte på fanget til en voksen eller bare stå ved siden av, osv.

Alle ansatte har deltatt på basiskurs om vold, seksuelle overgrep og grov omsorgssvikt (2019), og vi jobber i perioder med læringsressursene i «Jeg vet» og samtaleverktøyet «Kroppen er min» med de eldste barna. Vi må lære barna å akseptere andre og anerkjenne ulikheter. I tillegg må vi jobbe for å stoppe erting, mobbing, utestengelser og andre krenkelser. Barn og voksne skal kommunisere og samhandle med hverandre for å løse ulike konfliktsituasjoner på en trygg og god måte.

Barns livsmestring og psykiske helse er et viktig tema i alle barnehager og skoler. Barnets beste skal alltid komme i første rekke! Alle barn har rett til å bli hørt og si sin mening om saker som angår dem. De skal beskyttes mot fysisk og psykisk mishandling, seksuelt misbruk, vold, omsorgssvikt og forsømmelse. Dette står tydelig i FNs barnekonvensjon, og den er vi alle pliktige til å følge.

Barna blir invitert til å komme med egne erfaringer, forståelser og fortellinger om de tema som ressursene og verktøyene omfatter. Barna er selvstendige individer med evne til å sette ord på og vise med kroppsspråk om sine liv og erfaringer når de blir gitt mulighet og trygge rammer. Vi ønsker også å styrke mulighetene for avdekking av krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep mot barn.

Målsettingene skal nås gjennom et gruppebasert samtaleverktøy som gir barna innsikt i, og begreper for:

- *forskjellen på hva som er lov og ikke lov å gjøre med andres kropp. Dette inkluderer også normalisering av åpenhet om alle kroppsdeler, om krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep.*
- *forskjellen på gode og vonde berøringer eller erfaringer, gode og vonde hemmeligheter.*
- *hva de skal gjøre og hvem de skal henvende seg til hvis noen gjør noe med dem som de ikke liker, ikke forstår eller synes er vondt, ekkelt eller rart.*

Hovedmålsettingen med «Jeg vet» og «Kroppen er min» er å styrke barnehageansattes kompetanse på å kommunisere med barn om kropp, grenser, krenkelser, omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep. Vi ønsker å styrke barnas begrepsapparat, selvfølelse, egenverd, og respekt for egne og andres identitet, kropp og grenser.

«Personalet skal bidra til at barna utvikler et bevisst forhold til retten til å bestemme over egen kropp og respekt for andres grenser.» (Rammeplanen 2017, s.50)

I Rammeplanen 2017 i avsnittene «Likestilling og likeverd» og «Livsmestring og helse» ble det vedtatt at barnehagen skal ha fokus på følgende utsagn:

«Gjennom den daglige og nære kontakten med barna er barnehagen i en sentral posisjon til å kunne observere og motta informasjon om barnas omsorgs- og livssituasjon. Personalet skal ha et bevisst forhold til at barn kan være utsatt for omsorgssvikt, vold og seksuelle overgrep, og vite hvordan dette kan forebygges og oppdages». Barnehagen skal også fremme likeverd og likestilling uavhengig av kjønn, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsidentitet og kjønnsuttrykk.
(Rammeplanen 2017, s.10-11)

Ved hjelp av læringsressursene i «Jeg vet» og samtaleverktøyet og samlingene i «Kroppen er min» vil vi styrke barnas kompetanse på hva som er lov og ikke lov å gjøre med deres og andres kropp. Vi vil i tillegg få barna til å vite at det er viktig og riktig å si ifra til noen man er trygge på, både hjemme og i barnehagen. Dersom barn opplever omsorgssvikt, overgrep, vold eller andre krenkelser er aldri barnas feil, og det er det så utrolig viktig at barna får høre om igjen og om igjen! (Det hender at barna på 3-4 år får delta på noen av samlingene, men da tilpasses gjerne opplegget litt).

<https://www.jegvet.no/barnehage/kroppen-min-eier-jeg>

Psykososialt barnehagemiljø – for barna og personalet

Psykososialt barnehagemiljø for barna

§ 41. Nulltoleranse og forebyggende arbeid

Barnehagen skal ikke godta krenkelser som for eksempel utestenging, mobbing, vold, diskriminering og trakassering. Alle som arbeider i barnehagen, skal gripe inn når et barn i barnehagen utsettes for slike krenkelser. Barnehagen skal forebygge tilfeller hvor barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø ved å arbeide kontinuerlig for å fremme helsen, trivselen, leken og læringen til barna.

I forskningsrapporten defineres mobbing i barnehagen slik: «Handlinger fra voksne og/eller andre barn som krenker barns opplevelse av å høre til og å være en betydningsfull person for fellesskapet og muligheten til å medvirkning». I bunn og grunn handler det om at barnet ikke har det bra og går glipp av fellesskap, lek og læring.

Dialogmodellen er et godt verktøy for samarbeid mellom foreldre og personalet for å håndtere, forebygge og oppdage mobbesituasjoner i barnehagen. Les gjerne mer om dialogmodellen på www.dialogmodellen.no

§ 42. Plikt til å sikre at barnehagebarna har et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø

Alle som arbeider i barnehagen, skal melde fra til barnehagens styrer dersom de får mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Styreren skal melde fra til barnehageeieren i alvorlige tilfeller. Ved mistanke om eller kjennskap til at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen snarest undersøke saken. Når et barn eller foreldrene sier at barnet ikke har et trygt og godt barnehagemiljø, skal barnehagen undersøke saken og så langt det finnes egnede tiltak, sørge for at barnet får et trygt og godt barnehagemiljø. Det samme gjelder når en undersøkelse som barnehagen selv har satt i gang, viser at et barn ikke har et trygt og godt barnehagemiljø. Tiltakene skal velges på grunnlag av en konkret og faglig vurdering.

Barnehagen skal lage en skriftlig plan når det skal gjøres tiltak i en sak. I planen skal det bla. stå:

- Hvilke problemer tiltakene skal løse
- Hvilke tiltak barnehagen har planlagt
- Når tiltakene skal gjennomføres
- Hvem som skal gjennomføre tiltakene
- Når tiltakene skal evalueres

Vi følger Arendal kommunes kvalitetsplan for et trygt og godt barnehagemiljø;

<https://www.arendal.kommune.no/politikk-og-medvirkning/kommunens-planer/alle-planer/trygt-og-godt-barnehagemiljo-kvalitetsplan/>

I Rammeplanen for barnehager (2017) står det også følgende;

«Barnehagen skal ha en helsefremmende og forebyggende funksjon og bidra til å utjevne sosiale forskjeller. Barnas fysiske og psykiske helse skal fremmes i barnehagen. Barnehagen skal bidra til barnas trivsel, livsglede, mestring og følelse av egenverd og forebygge krenkelser og mobbing. Om et barn opplever krenkelser eller mobbing, må barnehagen håndtere, stoppe og følge opp dette» (Rammeplanen 2017, s.11).

«Barnehagen skal være et trygt og utfordrende sted der barna kan prøve ut ulike sider ved samspill, fellesskap og vennskap. Barna skal få støtte i å mestre motgang, håndtere utfordringer og bli kjent med egne og andres følelser». (Rammeplanen 2017, s.11)

Noe av det viktigste vi jobber for i barnehagen er å sikre at alle barn opplever en trygg og god hverdag med gode rollemodeller og voksne som ser hvert enkelt barn og støtter og veileder dem gjennom deres ulike følelsesuttrykk og behov. Vi skal sørge for god psykisk og fysisk helse for alle barn i barnehagen, uavhengig av deres bakgrunn, kultur, religion, osv. Alle er likeverdige og alle skal bli møtt med forståelse og respekt for sine ulikheter.

Psykosialt barnehagemiljø for personalet

Samtidig som vi skal sørge for et trygt og godt psykososialt barnehagemiljø for alle barna, skal vi også skape et trygt og godt miljø for alle de ansatte. Barna sanser, forstår og speiler oss voksne, og kjenner fort på utrygghet dersom det oppstår konflikter eller annen ukultur blant de voksne. Barn og voksne er mennesker med følelser som kan komme til uttrykk på forskjellige måter.

I Lille-Strømsbu barnehage er vi en liten personalgruppe hvor vi har fokus på å se, lytte og anerkjenne hverandre. Vi opplever alle å ha tillit og forståelse for hverandre, og gir «det lille ekstra» når man ser behov for det. Det er alltid mye humor, latter og lekenhet hos oss, og dette er noe som smitter fort over på barna! Vi har gode relasjoner til hverandre, og tett dialog og god samarbeidsevne i hverdagen vår.

Utdanningsdirektoratet, og andre, understøtter viktigheten av å sikre et godt arbeidsmiljø og samarbeid blant personalet for å sikre et godt og trygt psykososialt barnehagemiljø for alle barna.

«Også relasjoner og samspill mellom de voksne har stor betydning for det psykososiale miljøet i barnehagen. Trygge ansatte i et inkluderende arbeidsmiljø bidrar til varme i miljøet rundt. Humor kan være en vitamininnsprøytning i hverdagen. Ansatte som trives på jobben, opplever ofte overskudd. Deres trivsel har smitteeffekt og gunstig innvirkning på hverdagsatmosfæren». (<https://www.udir.no/laring-og-trivsel/stottemateriell-til-rammeplanen/trivselsveileder/9-Personalets-samarbeid-for-et-godt-barnehagemiljo--/>)

Ti små vennebøker:

En av metodene og verktøyene vi bruker sammen med barna som en del av vårt arbeid for å forebygge krenkelser og mobbing i vår barnehage er «*Ti små vennebøker*» av Linda Palm. Som Linda Palm sier «*Barnehagen skal arbeide med normer og verdier, men det er ikke alltid lett å vite hvordan. Det handler om å synliggjøre de grunnleggende holdningene som former et menneskes normer og handlinger.*»

Gjennom nettopp disse ti vennebøkene ville hun sette ord på ulike temaer innenfor grunnleggende verdier og gjøre dem konkrete for barna; medfølelse og omtanke, hvordan vi har det inni oss og utenpå, og hvordan vi er og oppfører oss mot hverandre.

Ti små vennebøker tar for seg disse ti temaene:

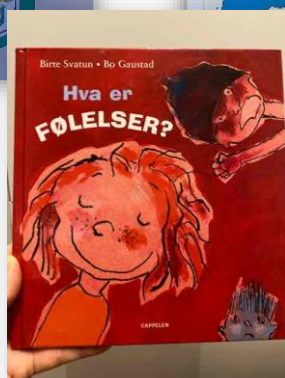
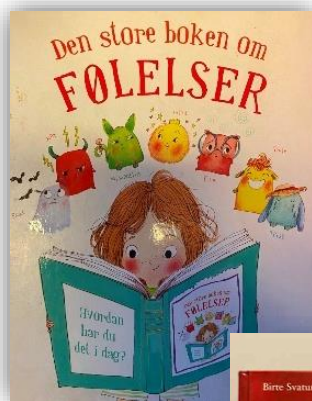

Barna blir kjent med Kanin og Pinnsvin som opplever ulike situasjoner som barna kan kjenne seg igjen i, og som kan vekke tanker og refleksjoner. Disse fortellingene fører ofte til fine samtaler. Vi bruker gjerne konkrete og lager dukketeater og skuespill i formidlingen av temaene i bøkene. Tankekart har også fungert bra, og her kommer barna med egne innspill. Noe av det Linda Palm skriver samsvarer godt med paragrafene i barnehageloven og Rammeplanen om det å skape et trygt og godt barnehagemiljø for alle barn.

«Bruk tid på arbeidet med hvordan vi er, og hva vi gjør mot hverandre. En trygg gruppe er forutsetningen for at alle kan ha det bra, lære og utvikle seg i samspill med andre»
(Vennebøker - veiledning og inspirasjon, Linda Palm, 2019).

Vennskap og relasjoner i lek og samspill handler mye om ulike følelser og følelsesuttrykk, og om hvordan man skal lære å kjenne sine egne og andres følelsesuttrykk. I alle Vennebøkene møter vi Kanin og Pinnsvin som viser ulike følelser i ulike situasjoner. Følelser er et av temaene vi jobber mye med gjennom hele barnehageåret. Vi fletter inn andre bøker og bruker fortellinger og historier fra situasjoner som barna kan kjenne seg igjen i. Undring sammen med barna, hvordan ser ansiktet og kroppen ut når man er lei seg, glad, sint, osv? Hva kan man gjøre eller ikke gjøre når noen viser ulike følelser?

Kompetansehevingssatsning

Det er en forutsetning at vi i personalet holder oss oppdatert på de anbefalinger og endringer som skjer i barnehagesektoren både lokalt og nasjonalt. Det pedagogiske arbeidet er stadig i endring og utvikling, og vi trenger jevnlig påfyll av ny kunnskap og kompetanse for å sikre en trygg og inkluderende barnehagehverdag for alle våre barn.

«Alle barn fortjener en god start. Barn og unge skal oppleve å lære, leke, utvikle seg og mestre. Trygge rammer er viktig. Trygge barn som trives, lærer bedre». (Stortingsmelding 6, første setning)

Hele personalet skal fra våren 2025 og de neste 1,5-2 årene delta i Arendal kommunes og østre Agders kompetanseheving for barnehager; Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende opplæring.

Om Kompetanseløftet

Kompetanseløftet for spesialpedagogikk og inkluderende praksis er en oppfølging av Meld. St. 6 *Tett på – tidlig innsats og inkluderende fellesskap i barnehage, skole og SFO.*

Målet med ordningen er at alle kommuner, fylkeskommuner, barnehage- og skoleeiere skal ha tilstrekkelig kompetanse tett på barna og elevene for å kunne forebygge, fange opp og gi et inkluderende og tilpasset pedagogisk tilbud til alle, inkludert barn og elever med behov for særskilt tilrettelegging.

Andre fagområder fra rammeplanen;

*«Fagområdene gjenspeiler områder som har interesse og egenverdi for barn i barnehagealder, og skal bidra til å fremme trivsel, allsidig utvikling og helse. Barnehagen skal se fagområdene i sammenheng, og alle fagområdene skal være en gjennomgående del av barnehagens innhold»
(Rammeplanen, 2017)*

I tillegg til fokusområder har vi andre fagområder som vi jobber med kontinuerlig gjennom hele barnehageåret:

▪ **Kunst, kultur og kreativitet**

Vi tilrettelegger for kreativ tenking og skaperglede. Vi finner frem ulike materialer og verktøy. Det kan være maling, saks, lim, ark, eller andre materialer som planker, steiner, mose etc. for å utforske og lage diverse utstillinger/tema vegg. Sansелеk hvor barna får stimulert og brukt sansene. Vi har ulike temaer i løpet av barnehageåret, f.eks høst, hakkebakkeskogen, livet i havet, Brannvern, etc. Vi en dag i uken som er tilrettelagt for barnestyrt og voksenstyrt hobby aktiviteter. Vi fokuserer på prosessen, mer enn slutt produktet. Å skape er gøy!

▪ **Natur, miljø og teknologi**

Miljøet er vi opptatt av, og jobber for å skape gode holdninger hos barna ift. resirkulering, søppel og ta vare på naturen. Barna får være på tur med hansker og poser og plukker søppel i området rundt barnehagen hver vår. Vi går på butikken for å pante flasker. Det store høydepunktet en gang i uka er når søppelbilen kommer ned bakken for å tømme søppeldunkene! Vi bruker ipaden, mobil og pc til å lese bøker, spille pedagogiske spill og til å finne informasjon som barna er opptatt av. Vi tar også mange bilder.

▪ **Antall, rom og form**

Realfagslek er også noe vi jobber med i barnehagen. Vi har fått tildelt en egen «mattekasse» som vi bruker litt i grupper. Kassa inneholder ulike aktiviteter hvor barna får øve på sortering, mengder, former, osv. Barna får også delta på forskjellige eksperimenter både inne og ute. Ulike «matte-spill», mattejakt i bøker, etc. er aktiviteter barna får delta på i tillegg til mattekassa. Vi jobber også i perioder med tall og språksprell som er et pedagogisk verktøy med lekpregede samlingsstunder for de eldste barna.

▪ **Etikk, religion og filosofi**

Barn undrer seg mye og er nysgjerrige på verden og alt som finnes på jordkloden vår. Vi bruker tid på samtaler som omhandler bla. det at alle mennesker er forskjellige, men alle er like mye verdt. Noen mennesker tror på noe og lever livene sine på ulike måter og det skal vi respektere. Alle har sin plass i samfunnet vi lever i, og er en del av de mange ulike folkeslagene som finnes på jordkloden vår. Vi undrer oss over ulike fenomener og «hva, hvordan, hvorfor».

▪ **Nærmiljø og samfunn**

Vi drar på turer i områdene rundt barnehagen hvor vi har fokus på «nærmiljø og samfunn», og snakker med barna om det som finnes rundt dem av bygninger, butikker, transportmidler osv. og hvilke funksjoner de har i samfunnet vårt. Utforskning og undring rundt alt det vi ser i naturen av trær, blomster, insekt og mye mer! Vi har også fokus på brannvern med Bjørnis og første hjelp med Henry (Røde kors).

Bursdagsfeiring og andre markeringer

▪ **Bursdagsfeiring.**

Når et barn har bursdag i barnehagen er det viktig å gjøre ekstra stas på dette barnet. Vi henger ut flagg og på veggen i gangen henger vi opp bilde. Vi gratulerer barnet med dagen med sang, «rakettoppskytning» og leker. Barnet får være med å velge farge, klippe ut og pynte sin egen krone og ha på seg kappe i samlingsstund. I barnehagen tenker vi at det skal være likt for alle. Det er ikke lov å ha medbrakt kake eller is. Vi lager smoothie til alle barna og dekker bordene med fin bursdags duk.

- *Brannverns uke*
- *Høstfest/FN-dagen*
- *Nissefest*
- *Rampenissen*
- *Vinterfestival*

- *Karneval*
- *Samefolkets nasjonaldag*
- *Påske frokost*
- *Mini 17.mai*
- *Sommer fest*

Barnehagens hjemmeside og kommunikasjonskanaler

Vår hjemmeside er delt inn i en offentlig side som alle har tilgang til, og en lukket side for foreldre og ansatte. Den lukkede hjemmesiden blir brukt som kommunikasjon, informasjon og dokumentasjon. Det blir lagt ut bilder og tekst fra turer, aktiviteter, osv. Her vil du også finne månedsplanen, praktiske opplysninger, sovetider, bleieskift, linker, etc. som er nyttige for dere foreldre. Vi bruker «Kidplan» til den lukkede hjemmesiden. Det er ønskelig at alle foreldrene bruker denne appen. Søk i app-butikken etter «Kidplan» (PBL medlemservice as, PBL Mentor). Alle får tilsendt link på mail med brukernavn og passord til å opprette bruker i Kidplan.

Vi har to Facebook sider hvor vi legger ut litt bilder (ingen ansikt på den offentlige), tekst, info, etc. Søk etter «Lille-Strømsbu Barnehage» (offentlig side). Foreldrene i barnehagen har en egen side; «Foreldre/foresatte i Lille-Strømsbu Barnehage» (lukket side) på Facebook.

Samtykke og personvern

Når barna begynner i barnehagen, skal alle foreldre få utdelt samtykke-skjema. Dette skjema inneholder ulike punkter om hva barna får lov til å vises i, og delta på, i tiden de oppholder seg i barnehagen. F.eks kjøre buss, legge ut bilder på hjemmesiden, utdeling av adresse, etc. Foreldrene skal krysse av og signere og barnehagen skal oppbevare skjema innelåst i arkiv i barnets mappe. Alt av bilder som vi og dere foreldre tar ifm. ulike tilstelninger i barnehagen og aktiviteter/samlinger, osv. er **KUN** til privat bruk og skal **ikke** deles videre.

Vi tar mye bilder av barna i ulike lek og samspillsituasjoner, og vi viser høy forsiktighet i bruken og publiseringen av disse på vår hjemmeside, og andre medier. I barnehagen henger vi av og til opp plakater med bilder og tekst fra diverse aktiviteter, og bilde av barna blir hengt opp på deres plass i garderoben. Gjennom bilder og tekst får vi dokumentert hva barna er med på i løpet av barnehagehverdagen, og det er en fin kilde til gode samtaler og refleksjoner i felleskap med dere foreldre og barna.

HMS-system

Vårt hms- systemet inneholder ulike rutiner og beredskapsplaner, skademeldingsskjemaer, allergilister, osv. som skal sikre og dokumentere at barna (og de ansatte) oppholder seg i en barnehage som har et tilrettelagt og trygt miljø for alle både inne og ute. I vår Kidplan-app har vi egne tellelister hvor vi huker av etter hvert som barna telles. Barna blir også registrert inn når de blir levert og hentet, om de er syke eller har fri, soving, mat, bleieksift, osv. Da har vi full oversikt over barnegruppa og hvor mange barn vi har til enhver tid.

HMS-planene og listene leses gjennom jevnlig, signeres og endres etter behov og etter retningslinjer gitt av kommunen eller andre instanser.

Alle faste ansatte i barnehagen gjennomfører førstehjelpskurs og livredningskurs. Slik sikrer vi en trygg og god kompetanse dersom uhellet skulle være ute.

Hygiene og sykdom

For oss er det viktig med gode hygiene rutiner for å holde all smitte og bakterier ute av barnehagen. Dersom vi voksne har en godt innarbeidet rutine når det gjelder hygiene-tiltak vil dette lett overføres til barna. Vi som personale og dere som foreldre skal være gode rollemodeller og lære barna hvor viktig det er med f.eks. riktig håndvask. Det skal ikke alltid så mange tiltak til for å unngå unødig smitte og sykdom hos barna og de voksne. Barnets generelle allmenntilstand er avgjørende for om barnet kan være i barnehagen eller ikke. Vi tenker alltid på barnets beste, og gir straks beskjed til foreldrene dersom vi føler at barnets allmenntilstand ikke er tilstrekkelig god nok til at han/hun kan være i barnehagen. Barnet MÅ kunne følge alle aktiviteter i barnehagen både inne og ute. Medisinering av barn skal være i samråd med lege. Vi gir ikke smertestillende eller andre medisiner uten bekreftelse fra lege.

Dersom et barn må ha medisiner i løpet av dagen i barnehagen, må styrer eller avtalt personell signere et medisinerings-skjema. Vi må i tillegg ha originalemballasjen til de ulike medisinene hvor det står navnet på medisinen, hvordan den skal gis, barnets navn, lege og signatur fra apoteket som skrev ut medisinen.

De minste barna er sårbare det første året. De skal ut av det trygge redet og inn i en ny hverdag sammen med mange andre barn. Disse små er mer mottagelige for bakterier og virus, enn de som har opparbeidet seg et godt rustet immunforsvar gjennom noen år i barnehage.

Retningslinjer ved de mest vanlige sykdomstilfellene;

- Feber: Barnet skal ha en feberfri dag hjemme.
- Omgangssyke: Hjemme 48 timer etter siste oppkast.
- Diare: Hjemme 48 timer, magen må stabilisere seg.
- Vannkopper: Tørre skorper på vannkoppene.
- Øyekatarr: Barnet kan i barnehagen når behandling er påbegynt.
- Brennkopper: Når sårene ikke vesker, kan barnet komme i barnehagen.
- Lus: Behandling må påbegynnes så fort som mulig etter at lus eller egg er oppdaget. Barnet kan gå i barnehagen etter kur er startet. Nasjonal lusekampanje gjennomføres hvert år i uke 10 og 35.
- Barnemark: Hvis symptomer som kløe i rumpa og vondt mage, kontakt lege og start behandling. Barnet kan gå i barnehagen etter kur er startet.

Vi følger alltid retningslinjene som er gitt av folkehelseinstituttet www.fhi.no eller norsk helse informasjon www.nhi.no. Ved noen tilfeller av sykdom tar vi kontakt med fylkeslegen for råd. Dere vil få utdelt skriv og info angående retningslinjer som skal følges ved andre sykdomstilfeller.

Rammeplanens formål, innhold og vår praksis

Barnehagens verdigrunnlag

Noe av det aller viktigste for alle barn i barnehage, og som vi i Lille-Strømsbu barnehage setter aller høyest, er å sikre barna en god og trygg plass å være. En plass hvor de blir møtt, sett og anerkjent av voksne som bryr seg om dem. Voksne som gir dem omsorgen de trenger i form av et fang å sitte på, en hand å holde i, en klem, en «high five», støttende ord, lek og moro, og mye mer.

Barna skal føle seg inkludert, og at de har sin egen plass i felleskapet i vår barnehage, en tilhørighet til gruppa med andre barn og voksne. De skal få være seg selv og bli trygge på sin identitet. Og de skal få vite at de betyr noe og er gode nok akkurat slik de er! Det er tryggheten og omsorgen de får som skaper lekende og lærende barn.

«Barnehagens verdigrunnlag skal formidles, praktiseres, og oppleves i alle deler av barnehagens pedagogiske arbeid. Barndommen har egenverdi, og barnehagen skal ha en helhetlig tilnærming til barns utvikling. Barnehagens samfunnsmandat er, i samarbeid og forståelse med hjemmet, å ivareta barnas behov for omsorg og lek og fremme læring og danning som grunnlag for allsidig utvikling».

«Å møte individets behov for omsorg, trygghet, tilhørighet og anerkjennelse og sikre at barna får ta del i og medvirke i felleskapet, er viktige verdier som skal gjenspeiles i barnehagen. Barnehagen skal fremme demokrati, mangfold og gjensidig respekt, likestilling, bærekraftig utvikling, livsmestring og helse». (Rammeplanen 2017, s.7)

Samarbeid med hjemmet

I rammeplanen, jf. Barnehageloven § 1, så skal barnehagen og hjemmet (foreldrene eller andre foresatte til barnet) samarbeide om å «*ivareta barnas behov for omsorg og lek, og fremme læring og dannelse som grunnlag for allsidig utvikling*». «*Samarbeidet mellom hjemmet og barnehagen skal alltid ha barnets beste som mål. Foreldrene og barnehagens personale har et felles ansvar for barnets trivsel og utvikling*». (Rammeplanen 2017, s.29)

I Lille-Strømsbu barnehage er vi i personalet veldig opptatt av at vi har et godt samarbeid med alle barnas foreldre/foresatte. Dere kjenner deres barn best! Vår jobb er å sikre at barna får en trygg og god barnehagehverdag med variert pedagogisk aktivitet i lek og samspill med andre barn. Vi ønsker god kommunikasjon med dere foreldre og da er alt av tilbakemeldinger angående barna deres viktig for oss. Barnets beste skal alltid være i fokus og vi tilrettelegger for at barna deres skal få så god barnehagehverdag som mulig. Samtaler ved levering og henting, om hvordan barnet har hatt det hjemme og i barnehagen er vi opptatt av å snakke om. Det er disse hverdagslige samtalene, i tillegg til de individuelle foreldresamtalene, som er de viktigste ift. tilrettelegging, osv. for barnet. To ganger i året, på høsten og våren, har vi individuelle foreldresamtaler. Dersom dere ønsker flere samtaler i løpet av året, er det bare å ta kontakt.

«*På individnivå (foreldresamtalene), skal barnehagen legge til rette for at foreldrene og barnehagen jevnlig kan utveksle observasjoner og vurderinger knyttet til enkeltbarnets helse, trivsel, erfaringer, utvikling og læring. Barnehagen skal begrunne sine vurderinger overfor foreldrene og ta hensyn til foreldrenes synspunkter. Samarbeidet skal sikre at foreldrene får medvirke til den individuelle tilretteleggingen av tilbudet*». (Rammeplanen 2017, s. 29)

Vi ønsker også gjerne at dere, dersom dere har noen, kommer med tips til aktiviteter, steder vi kan besøke, etc. Det ligger en del ressurser og kunnskap hos dere som vi hadde satt pris på å dra nytte av i barnehagen. Vi har et felles foreldremøte på høsten, der vi går igjennom årsplanen, planer for det kommende barnehageåret, og andre ting som er aktuelt. Dersom vi får det til vil vi kombinere et av disse foreldremøtene med felles kurs innenfor aktuelle temaer som er nyttig for foreldre og barnehagepersonell.

På foreldremøte velges to foreldrerepresentanter (en hovedrepresentant + en vara), disse blir en del av barnehagens samarbeidsutvalg (SU). SU består av representanter fra foreldrene, styrer og eier av barnehagen.

Dette utvalget har minst et årlig felles møte hvor det tas opp saker ift. f.eks. drift og virksomhet. SU fastsetter barnehagens årsplan. Dersom noen foreldre har saker de ønsker å ta opp med barnehagen, men som ikke ønsker å henvende seg direkte til barnehagen, kan sende saken via foreldrerepresentanten. Hele personalet har til enhver tid taushetsplikt.

Barns medvirkning

Samtidig som barnas foreldre har rett på medvirkning, skal også barna selv få medvirke i egen barnehagehverdag. Vi skal være lydhøre og vise forståelse og anerkjennelse for det barna spør og lur på, og fange opp barnas interesser og det de er opptatt av «her og nå». Videreutvikle leken ift. hva de synes er gøy akkurat der og da.

«Barnehagen skal ivareta barnas rett til medvirkning ved å legge til rette for og oppmuntre til at barna kan få gitt uttrykk for sitt syn på barnehagens daglige virksomhet, jf.

Barnehageloven §1 og §3, Grunnloven §104, og FNs barnekonvensjon art. 12 nr. 1».

«Barnehagen skal være bevisst på barnas ulike uttrykksformer og tilrettelegge for medvirkning på måter som er tilpasset barnas alder, erfaringer, individuelle forutsetninger og behov». (Rammeplanen 2017, s. 27)

Det er ikke sjeldent i løpet av en uke i barnehagen at planer vi voksne har laget for dagen må endres til fordel for det barna plutselig oppdager. Det vi kaller «den døde mus» pedagogikken.

Når barna plutselig ser et dødt dyr på bakken, eller andre ting som gjør at alt stopper opp og vi må gripe sjansen i disse spontane, ikke-planlagte situasjonene. I slike spontane situasjoner foregår det mange læringsprosesser! Barn er nysgjerrige, de utforsker og leter etter mening og sammenhenger. De får erfaring med ulike og avanserte tankeprosesser ved å undre seg. De får også erfaring med å bruke språket sitt aktivt sammen med andre gjennom å diskutere, stille spørsmål, prøve å finne svar og skape mening sammen, og se ulike sammenhenger.

Tilvenningsperioden og fordeler med små barnehager.

For små barn er det å skulle begynne i barnehagen en veldig stor omveltning og forandring i livet. De skal nå på sin første «reise» for å oppdage verden uten mamma eller pappa som er til stede hele dagen. De skal møte nye voksne og barn i ukjente omgivelser og knytte nye relasjoner. De aller fleste små barn har vokst opp med mamma og pappa som sine primære omsorgspersoner. Noen har kanskje ikke hverken søsken eller besteforeldre eller andre nettverk med andre voksne og barn.

Det er en stor overgang for barn å skulle skape nye trygge relasjoner til nye voksne omsorgspersoner. At foreldre i dagens samfunn kan få velge at barna sine kan begynne i en liten barnehage med færre voksne og barn å forholde seg til kan ha stor betydning for barna, spesielt i denne sårbare og litt skumle fasen med oppstart og tilvenning i barnehagen.

Fordelene med små barnehager med små barnegrupper er mange, og det er flere skandinaviske forskere, blant annet Dalgaard, Bondebjerg og Svinth (danske forskere) som har forsket på dette temaet. (<https://www.nb-ecec.org/no/artikler/caregiver-child-ratio-and-group-size-in-scandinavian-early-childhood-education-and-care-ecec-a-systematic-review-of-qualitative-research>)

Økt trygghet og forutsigbarhet

Når færre barn deler på de samme rommene og ansatte, blir hverdagen mer oversiktlig. Barn vet hvem som henter dem, hvilke leker som finnes og hvilke voksne de kan henvende seg til. Dette gir lavere stressnivå og bedre emosjonell trygghet.

Tettere relasjoner og individuell oppfølging

Små grupper gjør det enklere for personalet å bli kjent med hvert enkelt barn. De kan følge barnets utvikling mer nøye, tilpasse aktiviteter etter individuelle behov og oppdage utfordringer eller talenter tidlig.

Bedre språkmiljø og kommunikasjon

Færre barn per voksen betyr mer voksen-barn-interaksjon. Når personalet har tid til å lytte, stille åpne spørsmål og sette ord på barns opplevelser, stimuleres både språkforståelse og ordforråd.

Økt inkludering og lavere konfliktnivå

I små barnehager ser man ofte færre og mildere konflikter, fordi barna lærer å kjenne hverandre godt. Barn med behov for ekstra støtte eller med mer utagerende atferd inkluderes tryggere, og voksne kan gripe inn før situasjoner eskalerer.

Styrket foreldreengasjement

I små barnehager blir det mer naturlig med daglige samtaler i garderoben og tett samarbeid mellom foreldre og personale. Foreldre gis bedre innsikt i barnehagens pedagogiske arbeid og kan lettere bidra i endrings og utviklingsarbeid.

Mer fleksibilitet i organisering

I små barnehager kan personale snu seg raskt ved behov – for eksempel endre dagsrytme, endre gruppeinndeling, eller sette inn ekstra ressurser hvis en liten barnegruppe trenger roligere aktiviteter.

Bedre arbeidsmiljø for de ansatte

Oversiktlige rammer, færre barn per voksen og kort vei til beslutningstagere gir ansatte bedre arbeidsforhold. Dette reduserer risiko for stress og utslitthet, som i sin tur styrker kvaliteten på det pedagogiske arbeidet og det psykososiale barnehagemiljøet.

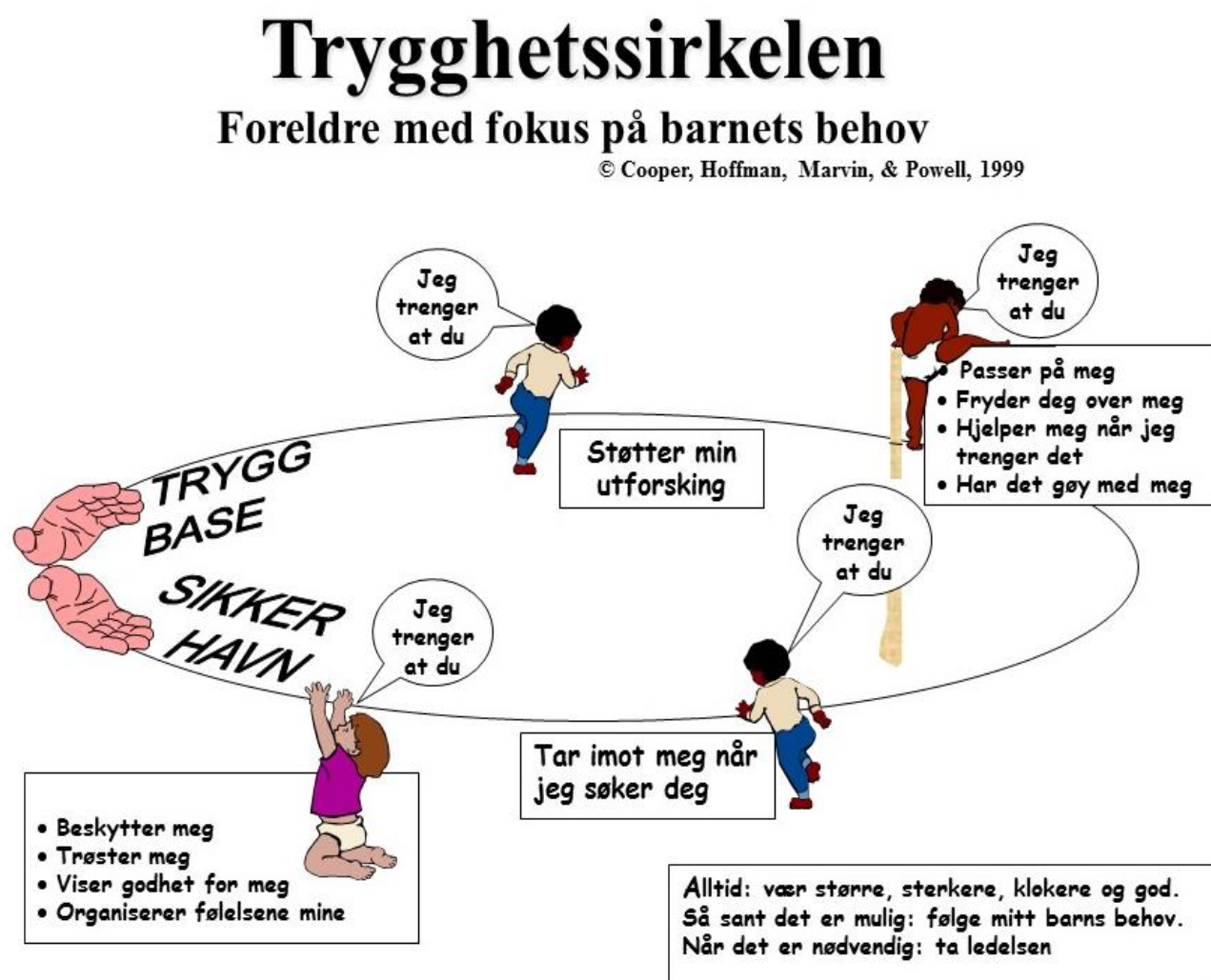
Den ordinære tilvenningsperioden som har vært vanlig tidligere i barnehager er tre dager. Det er som regel ikke tilstrekkelig for så små barn (0-3 år) å klare og opparbeide nye trygge relasjoner på nytt sted på bare tre dager. Vi ønsker å strekke ut tilvenningsperioden med flere dager, gjerne en hel uke, og at foreldrene er fleksible og lett tilgjengelige den andre uka. Tilvenningsperioden tilrettelegges etter foreldrenes, men først og fremst etter barnas behov. Noen barn bruker kortere tid på å bli trygg og knytte nye relasjoner, mens andre trenger lenger tid. Vi setter av tid til oppstarts samtale helt i starten av tilvenningsperioden for å bli best mulig kjent med barnet og foreldrene.

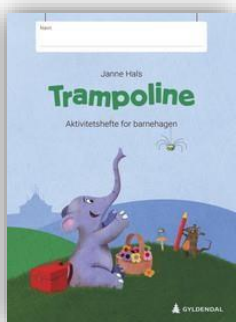
Etter noen uker tar vi en oppfølgingssamtale for å evaluere oppstarten og tilrettelegge for barnet i tiden videre i barnehagen. Det er spesielt viktig i denne første tiden av barnets møte med barnehagen at vi som barnehagepersonell har et tett og godt samarbeid med hjemmet.

Alle barn trenger en trygg tilknytning for å sikre trivsel og utvikling, og det er vår oppgave å tilrettelegge for dette for hvert enkelt barn. Vi skal se dem, gi omsorg og støtte deres utforskertrang.

«Tilknytning er en livsnødvendig prosess som resulterer i et bånd mellom barnet og omsorgspersonen/tilknytningspersonen. Tilknytning er nødvendig for å sikre egen trygghet og overlevelse». (Broberg Hagström, Broberg, «Tilknytning i barnehagen. Hva betyr trygghet for lek og læring?», 2013.)

Tilknytningspersonens hovedoppgave (foreldrene og barnehagens personell) er å fungere som en sikker havn, det vil si ta imot barnet når det har behov for trøst og omsorg, og å være en trygg base for barnets utforsking, lek og læring. Dette er beskrevet i en modell kalt «trygghetssirkelen» (circle of security). Denne modellen er utviklet for å se barnets behov og hvordan den voksne kan tilfredsstille disse på en god måte

Førskolegruppen og overgang til skolen

Førskolegruppen vil jobbe spesielt med skoleforberedende aktiviteter og selvstendighetstrening. Førskoleboken «*Trampoline*» jobber vi med hvert år. Boken er et lærerikt verktøy, og den gir barna en felleskunnskap innen de ulike temaene som de vil møte på skolen. Vi leker med tall, bokstaver og former, rim og regler, undrer oss over sammenhenger, tar oss tid til samtaler, og mye mer. Vi har opplegg for førskolebarna både inne og ute i løpet av uka, og tar med oss ulike materialer, bøker, osv. i tursekken.

Noe av det førskolebarna får delta på:

- Ta hensyn til hverandre og være en god venn/lekekamerat
- Kjenne igjen og skrive sitt eget navn
- Selvstendighet ift. påkledning og toalettbesøk
- Ta vare på sine ting, holde orden
- Vise respekt og anerkjenne ulikheter hos andre mennesker
- Ta imot beskjeder - utføre arbeid
- Rosarussmarkering
- Skolebesøk
- Treffe andre førskolebarn fra samme skolekrets

«De eldste barna skal få mulighet til å glede seg til å begynne på skolen og oppleve at det er en sammenheng mellom barnehagen og skolen. Barnehagen skal legge til rette for at de eldste barna har med seg erfaringer, kunnskaper og ferdigheter som kan gi dem et godt grunnlag og motivasjon for å begynne på skolen.» (Rammeplanen 2017, s. 33-34)

Vi vil gjøre det beste vi kan, for at overgangen fra barnehagen til skolen skal bli så god og trygg som mulig for barna som begynner i 1 klasse. Retningslinjer gitt av kommunen ift. overgang barnehage-skole følges opp, og vi setter av tid til foreldresamtale på våren hvor overgangsskjema til skolen skrives i samarbeid med foreldrene. Vi har et godt samarbeid med skolen og sfo, noe vi ser er utrolig viktig. Vi blir bedt med på førskoledager på skolen og sfo på våren/sommeren og vi har faste tur-treff gjennom barnehageåret sammen med andre førskolebarn fra skolekretsen.

Omsorg, lek, læring og danning i vår praksis

Omsorg er et grunnleggende behov i alle menneskers liv, og spesielt for barna. I Lille- Strømsbu barnehage har vi som vårt aller viktigste mål at alle barna skal få oppleve en **barnehagehverdag omgitt av omsorgsfulle og tilstedeværende voksne som ser hvert enkelt barn** og deres individuelle behov. Vi er privilegert som er en liten barnehage uten mange ekstra oppgaver, møter og rutiner som stjeler mye av tiden man kunne hatt med barna, og muligheten for observasjoner, osv.

Hos oss er det mer ro og rom for å være aktiv med barna i lek og man får sett dem i ulike samspillsituasjoner og utvikling generelt. Vi

jobber mye ut ifra «Trygghetssirkelen» som ble beskrevet tidligere. Gjennom bruken av trygghetssirkelen, tilstedeværelse og anerkjennelse føler vi oss sikre på at barnas behov for omsorg blir ivaretatt på en god måte i barnehagen vår.

«Omsorg er en forutsetning for barnas trygghet og trivsel, og for utvikling av empati og nestekjærlighet.» «I barnehagen skal alle barna oppleve å bli sett, forstått, respektert og få den hjelp og støtte de har behov for.» (Rammeplanen 2017, s.19)

Lek har en sentral plass i barnehagen. Det er gjennom leken at læringen skjer. *«Barnehagen skal bidra til at alle barn kan oppleve glede, humor, spenning og engasjement gjennom lek – alene og sammen med andre.»*

«Personalet skal organisere rom, tid, og lekemateriale for å inspirere til ulike typer lek, og bidra til at barna får felles erfaringer som grunnlag for lek og legge til rette for utvikling av leketemaer.» (Rammeplanen 2017, s. 20)

I vår pedagogiske planlegging ift. barnas lek er det viktig å huske på «rommet som den 3 pedagog». Vi jobber med å lage leke-miljøer som barna kan begeistre seg over, og som kan være kilde til utviklingen av ulike typer lek og sanseopplevelser. Bruke varierte leker og materialer, både definerte (biler, dukker, dyr, etc.) og udefinerte (planker, kasser, etc.) både inne og ute for å skape undring, initiativ og kreativitet hos barna. Ofte må barna samarbeide om å skape noe, og det igjen kan være med på å utvikle gode vennskap og felles mestringsopplevelser som er viktig for alle barnehagebarn. I kombinasjon med lek skal vi også legge til rette for at barna får nok tid til rolige aktiviteter, måltider og hvile i løpet av barnehagedagen.

Læring skjer som sagt gjennom leken, i samhandling med andre barn og voksne inne og ute, i planlagte og ikke-planlagte aktiviteter. Læring skjer også i situasjoner man ikke alltid tenker over, som f.eks i garderoben ved påkledning, på badet ved bleieskift, etc. Hos oss er vi opptatt av å være bevisst på å se læring i de små øyeblikkene, og være delaktig i barnas utforskjertrang.

«Personalet skal sørge for et inkluderende fellesskap og legge til rette for at barn kan bidra i egen og andres læring. Og være oppmerksomme på barnas interesser og engasjement og legge til rette for læring i ulike situasjoner og aktiviteter.» (Rammeplanen 2017, s.22)

Danning betyr i hovedsak at vi skal sette barna i stand til å tenke selv. De skal søke kunnskap, reflektere over og vurdere ulike påstander og sannheter, stille spørsmål og tørre å si sin mening og stå opp for andre. Danning handler om å utvikle kunnskap, verdier, og holdninger sammen, gjennom dialog – hvor alle anerkjennes som selvstendige mennesker med følelser og tanker. I vår barnehage skal alle barna blir sett og hørt, og vi lærer barna til å lytte til andre.

«Gjennom samspill, dialog, lek og utforskning skal barnehagen bidra til at barna utvikler kritisk tenkning, etisk vurderingsevne, evne til å yte motstand og handlingskompetanse, slik at de kan bidra til endinger.

«Personalet skal legge merke til, anerkjenne og følge opp barnas perspektiver og handlinger.» (Rammeplanen 2017, s.21)

Progresjon, vurdering og dokumentasjon

«Progresjon i barnehagen innebærer at alle barna skal utvikle seg, lære og oppleve fremgang. Alle barna skal kunne oppleve progresjon i barnehagens innhold, og barnehagen skal legge til rette for at barn i alle aldersgrupper får varierte leke-, aktivitets-, og læringsmuligheter. Barnehagen skal legge til rette for progresjon gjennom valg av pedagogisk innhold, arbeidsmåter, leker, materialer og utforming av fysisk miljø. Barn skal få utfordringer tilpasset sine erfaringer, interesser, kunnskaper og ferdigheter.»

(Rammeplanen 2017, s. 44)

I vår planlegging, både felles på personalmøter og i pedagogenes plantid lager vi månedsplaner og varierte aktiviteter som tilpasses barnas alder, behov, forutsetninger, og interesser. Planleggingen og gjennomføring av det pedagogiske arbeidet skal være i tråd med det som står oppført i Rammeplanen, barnehageloven og årsplanen. Når vi gjennomfører det vi har planlagt så skal det medfølge dokumentasjon. Dokumentasjon kan f.eks være i form av bilder, tekst og informasjon ut til foreldrene om hva barna har deltatt på. Barnehagemyndighetene skal også ha tilgang til noe dokumentasjon fra barnehagen.

«Dokumentasjon av det pedagogiske arbeidet kan gi foreldre, lokalmiljøet og kommunen som barnehagemyndighet informasjon om hva barna opplever, lærer og gjør i barnehagen, og om hvordan barnehagen oppfyller kravene i barnehageloven og rammeplanen.»

(Rammeplanen 2017, s.39)

All pedagogisk planlegging som skal sikre barna progresjon i barnehagen skal alltid vurderes og evalueres. Hvorfor valgte vi å gjøre det slik? Hva kunne vi gjort annerledes? Hvilket utbytte fikk barna og hva har de lært og opplevd gjennom dette temaet? Hva skal neste målsetting være? Dette er eksempler på spørsmål vi stiller oss i vurderingsarbeidet alene og med hele personalet.

Vi reflekterer over vår praksis, diskuterer hva vi har gjennomført og hva vi har tenkt til å gjennomføre i tiden framover. Hva legger vi vekt på sett i forhold til barnas beste. Vi bruker mye tid på å se an hvert enkelt barns behov, og lager tiltaksplaner for barnegruppa og enkeltbarn dersom vi ser behovet ift. ulike utfordringer.

«Vurderingsarbeidet skal bygge på refleksjoner som hele personalgruppen er involvert i. Felles refleksjoner over det pedagogiske arbeidet kan gi personalet et utgangspunkt for videre planlegging og gjennomføring.»

«Kunnskap om barnegruppens og enkeltbarns trivsel og allsidige utvikling er viktig for å gi alle barn et tilrettelagt tilbud i tråd med barnehageloven og rammeplanen. Barnets trivsel og allsidige utvikling skal derfor observeres og vurderes fortløpende, med utgangspunkt i barnets individuelle forutsetninger og kunnskap om barns utvikling og behov. Barnets erfaringer og synspunkter skal inngå i vurderingsgrunnlaget.» (Rammeplanen 2017, s.38-39)

Avslutning

Vi i Lille-Strømsbu barnehage har et stort hjerte ♥ for alle barna i vår barnehage. Det viktigste for oss, og det vi jobber for hver dag, er at alle barna skal få oppleve en barnehagehverdag i **trygge** omgivelser.

Et sted hvor de føler **tilhørighet** og **trivsel** i et felleskap av venner og lekekamerater, og omsorgsfulle og engasjerte voksne! Barn skal få være barn, og barn skal få **leke!**

Ønsker alle et fint og lærerikt barnehageår!

**Alle er hjertelig velkomne på besøk
til den lille flotte barnehagen vår med det store hjerte!**

